

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 20 maj 2025

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina med fokus på den senaste utvecklingen och EU:s stöd till Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen verkar fortsatt för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt – samt fortsatt stöd för Ukrainas EU-närmande. Regeringen verkar för att stödet ska levereras skyndsamt, och vara utformat efter Ukrainas behov.

Regeringen driver på för att EU ska öka trycket på Ryssland genom ytterligare åtgärder vad gäller energi, inte minst importförbud för LNG samt ytterligare sanktioner mot skuggflottans fartyg och aktörer. Detta i syfte att begränsa den ryska statens inkomster, tillgång till västerländsk teknik och förmåga att bedriva krig. Regeringen välkomnar därmed att EU-kommissionen har presenterat ett 17:e sanktionspaket samt en handlingsplan avseende utfasning av rysk energi till EU senast 2027. Regeringen verkar dessutom för att EU ska införa tullar på ytterligare varusektorer från Ryssland.

Utifrån det allvarliga läge som råder kommer regeringen fortsatt driva på för att kommissionen snarast lägger fram konkreta förslag för att kunna använda grundkapitalet av de immobilierade ryska tillgångarna till stöd för Ukraina, i förenlighet med folkrätten och EU-rätten.

Regeringen verkar för att EU ska stödja en rättvis och hållbar fred grundad i folkrätten med respekt för Ukrainas suveränitet och territoriella integritet. Sverige erkänner inte Rysslands illegala annektering av ukrainskt territorium. Territorium får inte erövrats med våld. Det är Ukrainas beslut när och under vilka omständigheter man väljer att förhandla med Ryssland och det är upp till Ukraina att avgöra vilka villkor för fred som är acceptabla. Det är också centralt att USA förblir engagerat i frågor som rör Ukrainas och Europas säkerhet.

Regeringen arbetar aktivt för att EU och medlemsstaterna skyndsamt ska förse Ukraina med nödvändigt stöd för att stärka sin försvarsförmåga och försvarsindustriella kapacitet. Regeringen verkar för att EU nu skyndsamt ska ta arbetet vidare med den höga representantens initiativ syftande till att öka EU:s militära stöd till Ukraina. Det är fortsatt viktigt att också nå en lösning på rådande blockering inom den europeiska fredsfaciliteten (EPF). Regeringen verkar också för att Ukraina ska inkluderas i EU:s försvars- och försvarsindustrirelaterade instrument och program. Regeringen arbetar även för att ytterligare utveckla och anpassa EU:s militära utbildningsinsats EUMAM efter Ukrainas behov.

Regeringen verkar för fortsatt stöd till Ukrainas reformarbete och konkreta framsteg i EU-anslutningsförhandlingarna i form av klusteröppningar för Ukraina och Moldavien så snart som möjligt.

Regeringen verkar för ansvarsutkrävande för folkrättsöverträdelser med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina, och välkomnar de viktiga framsteg som gjorts mot att inrätta en särskild tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina och en skadeståndskommission för Ukraina.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde 11 april 2025 inför rådets möte den 14 april 2025.

5. Situationen i Mellanöstern, inklusive Syrien

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Mellanöstern.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att situationen i Gaza är ohållbar. De återupptagna stridigheterna har resulterat i ett stort antal civila dödsoffer och ett oerhört lidande hos civilbefolkningen. Civila måste skyddas och all gisslan frigges, ovillkorligen och omedelbart.

Regeringen är djupt kritisk till Israels beslut i början av mars att stoppa humanitära leveranser till Gaza. Att inget humanitärt stöd släppts in på mer än två månader är oacceptabelt. Tillsammans med EU uppfordrar regeringen Israel att omedelbart säkerställa obehindrat tillträde för humanitära aktörer i hela Gaza, i enlighet med Israels skyldigheter under internationell humanitär rätt. Humanitärt bistånd måste följa de humanitära principerna, och får aldrig användas som ett påtryckningsmedel. Israels aviserade planer på en utökad militär offensiv med storskaliga tvångsförflyttningar är oacceptabla. Regeringen står fast vid att Gazas territorium inte får reduceras eller ändras.

Regeringen ser med mycket stor oro på den fortsatt allvarliga utvecklingen på Västbanken med Israels utökade militära operationer, liksom bosätтарvåldet, den fortsatta expansionen av bosättningar och demoleringar av palestinska hem.

Israels agerande på ockuperat område måste ske i enlighet med den internationella humanitära rätten. Civila måste skyddas och fördrivna personer tillåtas återvända säkert till sina hem. Regeringen är tydlig med att bosättningarna och bosättningspolitiken strider mot folkrätten och att bosättningarna måste upphöra. Regeringen fortsätter att agera för beslut om sanktioner mot ytterligare extremistiska bosättare. Regeringen verkar för fler listningar av personer och enheter som stödjer Hamas eller Palestinska islamiska jihad.

Regeringen fortsätter att noga följa utvecklingen i Syrien och att verka för en EU-politik som bidrar till ett mer stabilt och demokratiskt Syrien, där alla syriers fri- och rättigheter respekteras. Regeringen konstaterar att sanktioner och sanktionslättnader är ett viktigt instrument för att påverka utvecklingen. Sanktionslättnader bör kopplas till faktiska framsteg, inte minst en fredlig och inkluderande övergångsprocess och ansvarsutkrävande, samt ske gradvis och gå att återkalla. För regeringen är det viktigt att sanktioner mot individer och entiteter med kopplingar till Assadregimen förlängs i samband med den årliga översyn som nu genomförs.

Stridigheterna i södra Syrien i början av maj understryker behovet av stabilitet i hela landet. De samtal som pågår mellan övergångsregeringen och olika etniska och religiösa grupper i Syrien är viktig för inkludering i den politiska processen. Externa aktörers agerande riskerar att undergräva legitimiteten och förutsättningarna för sådana samtal och regeringen fortsätter att, tillsammans med övriga EU, uppmana alla parter till respekt för Syriens suveränitet och territoriella integritet.

Regeringen ser med oro på situationen i nordöstra Syrien, inklusive i lägren, och vill gärna se en gemensam EU-ansats, tillsammans med andra partner, som bidrar till säkerhet och stabilitet, både i Syrien och regionen och i den bredare regionen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i Mellanöstern, inklusive Syrien behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 11 april 2025 inför rådets möte den 14 april 2025.